

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.582/10/2024.

A tanács tagjai: Dr. Hodnik Ákos közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Söpkéz Gusztávné közbeszerzési biztos, Dr. Jánosi Bálint közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Riadó utca 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Demendi Ágnes kamarai jogtanácsos

Az ajánlatkérő: Nyírcsaholy Község Önkormányzat
(Nyírcsaholy, Szabadság utca 1.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Kádár Attila ügyvéd

A közbeszerzés tárgya, értéke: „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése”
30.730.402.-Ft

A közbeszerzési eljárás EKR azonosítója: EKR000265302019

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság az első kezdeményezési elem tekintetében megállapítja, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 2. § (1) bekezdésére tekintettel megsértette a Kbt. 36. § (2) bekezdését.

A Döntőbizottság a második kezdeményezési elem tekintetében megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette az elektronikus közbeszerzés részletes szabályairól szóló 424/2017. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 9. § (4) bekezdését.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozattal szemben a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell

elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2019. március 6-án megküldött felhívásával, építési beruházás tárgyban a Kbt. 115. § (1) bekezdése alapján hirdetmény közzététele és tárgyalás nélküli közbeszerzési eljárás indított, a nyílt eljárás nemzeti eljárásrendben irányadó szabályainak alkalmazásával.

Az eljárás előkészítése során tervezői költségbecslés segítségével határozta meg a beszerzés becsült értékét, miszerint:

1. rész esetében: Becsült érték/ Rendelkezésre álló fedezet nettó 10 824 467.-Ft

2. rész esetében: Becsült érték/ Rendelkezésre álló fedezet nettó 19 905 935.-Ft

2. A felhívás releváns részei:

A közbeszerzés rövid ismertetése:

1. közbeszerzési rész: Polgármesteri Hivatal energetikai felújítása (4356 Nyírcsaholy, Szabadság utca 1. hrsz.: 1/1.)

A tervezett felújítás során az épület homlokzati falai és padlásfödém szerkezete kerül hőszigetelésre. A falak 15 cm vtg AT-H2 polisztirol lemezzel, míg a lábazatok 10 cm vtg. hőszigeteléssel kerülnek ellátásra. Az épület födémszerkezetére pedig 25 cm vtg. szálal hőszigetelés készül. Felújításra kerül a hőtermelő készülék, mely során kondenzációs gázkazán kerül beépítésre. Az építés során megújuló energiaforrásra irányuló eszközbeszerzés és építés-szerelés is történik, így az épületen 2,5 kW összteljesítményű napelemek kerülnek elhelyezésre, mely a villamos áram előállítására szolgál.

Főbb mennyiségek:

- Homlokzati hőszigetelés: 235,66 m²

- Födémzsigetelés: 291,82 m²

- Kondenzációs gázkazán: 1 db

- Időjáráskövető fűtésszabályzó: 1 db

- Hálózatra napelem telepítése: 2,50 KW

2. közbeszerzési rész: Irodaépület energetikai felújítása (4356 Nyírcsaholy, Szabadság u. 3. hrsz.: 1/1.)

A tervezett felújítás során új hőszigetelt műanyag homlokzati nyílászárók kerülnek beépítésre. A tervezett felújítás során az épület homlokzati falai és padlásfödém szerkezete kerül hőszigetelésre. A falak 15 cm vtg AT-H2 polisztirol lemezzel, míg a lábazatok 10 cm vtg. hőszigeteléssel kerülnek ellátásra. Az épület födémszerkezetére pedig 25 cm vtg. szálal hőszigetelés készül. Felújításra kerül a gépészeti hálózat. Az épület akadálymentes megközelítése nem biztosított. A felújítási munkák során új 2 soros acél csőkorláttal ellátott rámpa készül járdakapcsolattal az ingatlan déli oldalán kialakítandó akm. parkolóval. Új lépcső készül az épület megközelítésére is. Az építés során megújuló energiaforrásra irányuló eszközbeszerzés és építés-szerelés is történik, így az épületen 2,0 kW összteljesítményű napelemek kerülnek elhelyezésre, mely a villamos áram előállítására szolgál.

Főbb mennyiségek:

- Homlokzati nyílászáró cseréje: 23 db

- Homlokzati hőszigetelés: 296,50 m²

- Födémzsigetelés: 260,5 m²

- Akadálymentes rámpa építése: 6,00 fm

- Beltéri ajtó cseréje: 6 db

- Hálózatra napelem telepítése: 2,50 KW

A fenti tevékenységek egyike sem engedélyköteles. A dokumentációban megadott konkrét típusok a beszerzés tárgyának műszaki paramétereinek meghatározhatóságát szolgálják, Ajánlattevő jogosult igazoltan műszakilag egyenértékű megoldások alkalmazására. Egyenértékű típus megajánlása esetén az egyenértékűséget az ajánlattevő ajánlatában megfelelő módon, bármely megfelelő eszközzel köteles bizonyítani, hogy a szabványnak megfelelő termék, szolgáltatás vagy építési beruházás megfelel az ajánlatkérő által meghatározott teljesítmény, illetve funkcionális követelményeknek. Az egyenértékűség megállapítása vonatkozásában az Ajánlattevőt vita esetén bizonyítási kötelezettség terheli. Az ajánlatkérő egyenértékű teljesítésnek tekinti azon megoldásokat, amelyek a tervdokumentációban rögzített funkciókat biztosítják, és működésük során azonos biztonságot nyújtanak és azonos hatásfokkal működnek. Az alkalmazott megoldásoknak a hatályos jogszabályoknak meg kell felelniük. A kivitelezési munkával és a megvalósítandó technológiákkal kapcsolatos részletes információt és a feladatok részletes meghatározását, a műszaki, és anyagminőséggel szemben támasztott követelményeket, a kivitelezés teljes mennyiségét a közbeszerzési dokumentum részét képező tervdokumentáció, műszaki leírás, árazatlan költségvetések tartalmazzák.

A felhívás II.2.5) pontja szerint az értékelési szempontok mindkét rész esetében:

Minőségi szempont –

1 A teljesítésbe bevonásra kerülő építésvezető szakember szakmai tapasztalata (ajánlati elem legkedvezőbb mértéke: 10) Súlyszám -15

2 A kötelezően előírt jótállási időn felül vállalt jótállás időtartama (minimum 0 hónap, maximum 24 hónap) Súlyszám -15

Költség szempont –

Ár szempont – Nettó vállalkozási díj (HUF) Súlyszám - 70

3. Az ajánlattételi határidő 2019. március 18. napja volt. Az ajánlatkérő 5 gazdasági szereplőnek küldte meg a felhívását:

- Sandhal Kft.
- 2V ÉPÍTÉSZ Korlátolt Felelősségű Társaság
- NYÍR-KOMPLETT Építőipari Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság
- GÉ-65 Mérnökiroda Tervező és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság
- PALLÉR-2 Termelő Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság

4. Az ajánlattételi felhívásban előírt határidőig kettő ajánlat érkezett.

A rész neve és száma: Polgármesteri Hivatal energetikai felújítása 1

Az ajánlatkérő azt a tájékoztatást adta, hogy jelen eljárás során rendelkezésre álló anyagi fedezet összeg: nettó 10 824 467 HUF

A rész neve és száma: Irodaépület energetikai felújítása 2

Az ajánlatkérő azt a tájékoztatást adta, hogy jelen eljárás során rendelkezésre álló anyagi fedezet összeg: nettó 19 905 935 HUF

5. A bontáson a Kbt. 68. § (4) bekezdésben foglaltak szerint az alábbi adatok kerülnek ismertetésre:

GÉ-65 Mérnökiroda Tervező és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság

Rész neve: Polgármesteri Hivatal energetikai felújítása (1)

Nettó vállalkozási díj (HUF): 10 788 770

Rész neve: Irodaépület energetikai felújítása (2)
 Nettó vállalkozási díj (HUF): 19 893 798

6. Az ajánlatkérő az eljárás eredményéről szóló tájékoztatót 2019. április 4. napján készítette el és egyben küldte meg. Az eljárás nyertese mindkét rész tekintetében a GÉ-65 Mérnökiroda Tervező és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság lett.

A szerződés megkötésének dátuma: 2019. április 10.

A szerződés időtartama:

- 1. rész esetében: 2019. május 21- 2019. október 28.

- 2. rész esetében: 2019. május 21-2019. július 22.

Az eljárás eredményéről szóló tájékoztató a Közbeszerzési Értesítőben 6264/2019. iktatószámmon jelent meg 2019. május 6. napján.

7. A szerződés a felek 2019. július 19-én módosították, mely szerint az 1. rész esetében: Felek rögzítik, hogy a szerződés 1.2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

1.2. A szerződés teljesítésének véghatárideje legkésőbb a jelen a szerződés hatálybalépésétől számított 160 nap, azaz százhatvan naptári nap.

Vállalkozó eddig köteles a munkákat befejezni és átadni a Megrendelő részére. Előteljesítés lehetséges.

2. rész esetében: Felek rögzítik, hogy a szerződés 1.2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

1.2. A szerződés teljesítésének véghatárideje legkésőbb a jelen szerződés-módosítás III Indoklás /A. alpontjában részletezett viharokar következtében elvégzendő tetőszerkezetet és épületszerkezetet érintő helyreállítási munkák megvalósítását követően számított 2, azaz két hónap.

Vállalkozó eddig köteles a munkákat befejezni és átadni a Megrendelő részére. Előteljesítés lehetséges.

Az épületen elvégzett kár-, és szerkezet helyreállítás elvégzését a beruházás felelős műszaki ellenőre igazolja, amely megtörténtét követően jogosult a Vállalkozó jelen szerződésből eredő kötelezettségeit teljesíteni.

A hivatalbóli kezdeményezés és a kezdeményező észrevétele

8. A kezdeményező 2024. szeptember 13. napján benyújtott hivatalbóli kezdeményezésében az alábbi kezdeményezési elemeket terjesztette elő.

Előadta, hogy a közbeszerzési eljárás dokumentumaiból megállapítható, hogy annak becsült összértéke nettó 30.730.402.-Ft, amely megegyezik a rendelkezésre álló anyagi fedezettel, míg a nyertes ajánlattevő által az egyes részek tekintetében adott részajánlatok összértéke 30.682.568.-Ft, amely annál csak 47.834.-Ft-tal, azaz mindössze 0,16%-kal kevesebb, azzal tehát 99,8%-ban megegyezik. Az ajánlatkérő által az EKR-be feltöltött, 2019. március 26. napján kelt döntéselőkészítő bírálati jegyzőkönyv szerint a bizottság nem tett javaslatot arra, hogy az eljárás ajánlatkérője vizsgálja meg e szembevívó hasonlóságot. A kezdeményező álláspontja szerint alapos okkal feltételezhető a Tpv. 11. §-a, vagy az EUMSZ 101. cikke szerinti rendelkezések megsértése, amelyből kifolyólag e körülményt az ajánlatkérő köteles lett volna jelezni a GVH felé, amelyet az ajánlatkérő elmulasztott.

A kezdeményező e körben hivatkozott a Kúria Kvf.II.37.672/2015/28. számú ítéletére, amelyben a bíróság kifejtette, hogy „a versenyellenes magatartás vagy megállapodás létezésére tehát bizonyos egybeesésekből és jelekből olyan következtetéseket lehet levonni, amelyek együttes vizsgálata egyéb összefüggő magyarázat hiányában a versenyjogi szabályok megsértésének bizonyítékát nyújthatják. (...) Az ajánlatkérő Kbt. 36. § (2) bekezdése szerinti

értesítési kötelezettsége az első fordulat esetében egyértelmű bizonyítottság, megállapíthatóság esetén áll fenn. A második fordulat szerinti alapos gyanú fennállásához az szükséges, hogy az ajánlatkérő a rendelkezésre álló dokumentumokra, bizonyítékokra tekintettel, alappal gondolhasson arra, hogy a konkrét esetben megvalósulhatott a jogsértés.”

A kezdeményező álláspontja szerint mindezek alapján az ajánlatkérő feltehetően megsértette a Kbt. 36. § (2) bekezdését, mert nem élt jelzéssel a GVH felé, továbbá az ajánlatkérő feltehetően megsértette a Kbt. 2. § (1) bekezdését, mivel a Kbt. 36. § (2) bekezdése szerinti jelzés elmulasztásával nem biztosította a verseny tisztaságát. A Kbt. 2. § (1) bekezdése, illetőleg a Kbt. 36. § (2) bekezdése szerinti kötelezettség a közbeszerzési eljárás folyamán terhelte az ajánlatkérőt, így az eljárás lezárulásáig, azaz az eredménytájékoztató hirdetmény közzétételéig lett volna lehetősége az intézkedéseket megtenni.

(E körben hivatkozott a Döntőbizottság D.99/11/2024, D.100/11/2024, D.101/15/2024., D.102/15/2024., D.105/11/2024., D.108/16/2024., D.109/10/2024., D.112/10/2024. és D.113/16/2024. számú határozataira.)

9. A kezdeményező a további észrevételében kifejtette, hogy az ajánlatkérői észrevételek II. a) alpontja szerinti, az objektív jogorvoslat-kezdeményezési határidő leteltére történő ajánlatkérői hivatkozás téves. A Kbt. 152. § (2) bekezdés c) pontjának „legalább a jogsértés megtörténtétől számított öt éven belül” fordulata azt jelenti, hogy az objektív kezdeményezési határidő támogatásból megvalósult beszerzés esetében öt évnél rövidebb nem lehet. Az idézett fordulat pusztán kiegészítő jellegű szabály a Kbt. 152. § (2) bekezdés c) pontjában megfogalmazott fő szabályra nézve, mely szerint támogatásból megvalósuló beszerzés esetén a Döntőbizottság eljárásának kezdeményezése az adott támogatás folyósítására és felhasználására vonatkozó jogszabályban előírt iratmegőrzési kötelezettség időtartamán belül lehetséges. E szabálynak a kezdeményező maradéktalanul megfelelt, mivel az ajánlatkérő 2024. május 23. napján kelt nyilatkozata szerint az „iratmegőrzési kötelezettség időtartama a támogatási szerződés alapján a fenntartási időszak vége: 2029. január 29.”.

10. Az ajánlatkérői észrevétel II.2. alpontja vonatkozásában az ajánlatkérő a becsült érték összege meghatározásának megfelelőse mellett érvel, figyelemmel az összeférhetlenségre vonatkozó szabályokra. A kezdeményező kiemeli, hogy nem a becsült érték meghatározásának módja vagy az összeférhetlenségi szabályok megsértése vonatkozásában kezdeményezte a Döntőbizottság jogorvoslati eljárását, ennél fogva ezen ajánlatkérői érvelés álláspontja szerint a jelen jogorvoslati eljárásban megjelölt jogsértés tekintetében nem bír relevanciával.

Az ajánlatkérő állítása szerint a közbeszerzési eljárás során semmilyen jel sem utalta arra, hogy az ajánlattevő ismerte volna a becsült érték összegét. A kezdeményező ugyanakkor nem is az ajánlattevő magatartására nézve kezdeményezte a jogorvoslati eljárást, hanem arra tekintettel, hogy nem vizsgálta ki a nyertes ajánlat és a becsült érték összege hasonlóságának okát. Azon ajánlatkérői állítás, miszerint „az ajánlati ár és a becsült érték közötti eltérés mértéke nem olyan körülmény, amely önmagában megalapozná az ellenőrző hatóságok bevonásának szükségességét” ellentétben áll a Döntőbizottság – a kezdeményezésben hivatkozott határozataiban megnyilvánuló – gyakorlatával. A hivatkozott határozatokban a Döntőbizottság kimondta, hogy a becsült érték összegével majdnem azonos összegű nyertes ajánlat ténye önmagában olyan körülményként értékelendő, amely felveti a versenyt megakadályozó, korlátozó vagy azt torzító magatartás lehetőségét, különös tekintettel a Kbt. 2. § (1) bekezdésében foglalt alapvető elvárás tükrében.

A pályázati felhívás és az azzal kapcsolatos iratok nyilvánosságára való ajánlatkérői hivatkozás Kezdeményező álláspontja szerint nem fogadható el, mivel Ajánlatkérő nem mutatta be, pontosan milyen dokumentumok és nyilvánosan közzétett összegek alapján volt

meghatározható illetve kikövetkeztethető az érdeklődő gazdasági szereplők számára a becsült érték.

Az ajánlatkérő észrevételei

11. Az ajánlatkérő a kezdeményezésre tett észrevételében elsőként a kezdeményezés elkésztségére hivatkozott. A kezdeményező a kezdeményezésben rögzíti, hogy: „A jogsértés megtörténtének időpontja 2019. május 6. napja, az eljárás eredményéről szóló tájékoztató közzétételének, azaz az eljárás lezárulásának napja.”

A kezdeményezés - az elektronikus aláírás tanúsítványában rögzített időpont – 2024. szeptember 12. napján került benyújtásra, amely 5 év 4 hónap és 6 napos időtartamot jelent, amelynek okán a kezdeményezés az 5 éves határidőn túl került benyújtásra.

12. Érdemi észrevételként hivatkozott arra, hogy az eljárás előkészítése során a becsült érték összegét az ajánlatkérőtől független, megfelelő jogosultsággal rendelkező tervező határozta meg az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet rendelkezéseinek megfelelően.

Az ajánlatkérő a becsült érték ismeretében nyújtotta be pályázatát és határozta meg a rendelkezésre álló fedezet mértékét, amely a kérdéses eljárás vonatkozásában azonos volt a tervező által meghatározott becsült értékkel.

A közbeszerzési eljárás lefolytatása során minden esetben megtörténik az összeférhetlenségi szabályok betartásának vizsgálata, amely az érintett eljárásban is lezajlott. Vizsgálat tárgya minden esetben, így a szóban forgó közbeszerzési eljárások esetén is, hogy a Kbt.-ben rögzített alapelvek, többek között a verseny tisztasága, az esélyegyenlőség, jóhiszeműség alapelvei teljesültek-e.

Az eljárás során nem merült fel annak a gyanúja, hogy az összeférhetlenségi szabályok, a Kbt. alapelvei vagy bármilyen más jogszabály előírásai sérültek volna.

13. A kezdeményező által hivatkozott KDB döntések szerint a Kbt. 36. § (2) bekezdésének alkalmazása alapvetően két esetkörre szorítkozik:

i. egyrészt amikor az ajánlatkérőnek egyértelmű bizonyítéka van a versenyt megakadályozó, korlátozó vagy azt torzító, avagy az ilyen hatást kifejtő, illetve kifejténi képes ajánlattevői magatartásra,

ii. másrészt amikor konkrét bizonyítéka ugyan nincs, de alapos okkal felmerül ennek gyanúja.

Az i) esetkör – ahogy az a közbeszerzési dokumentumokból is látszik – nem jöhet szóba, hiszen az ajánlatkérőnek semmilyen bizonyítéka nincs és nem is volt.

ii) Önmagában az a tény, hogy egy ajánlati ár közelíti a becsült értéket, nem jogszabálysértő.

Az eljárás során semmi olyan jel nem mutatkozott, amely azt támasztotta volna alá, hogy az ajánlattevő megismerte a rendelkezésre álló fedezet mértékét. Ellenben – ugyanakkora erővel – lehetséges, hogy a Kbt. 28. § (1) bekezdésének megfelelően az ajánlatkérő megfelelő alaposítással készítette elő a közbeszerzési eljárását, a becsült értéket pedig a piaci viszonyoknak legmegfelelőbben, leginkább azt megközelítően határozta meg.

A fentiekre tekintettel az eljárás során a kérdéses eljárási cselekmény nem került alkalmazásra.

14. Amennyiben ajánlatkérő nem tudja megállapítani a Kbt.-ben rögzített valamely rendelkezés tételes megsértését vagy nem kerül a birtokába olyan adat, amely alapján okkal

feltételezhető lenne valamilyen jogszabályi rendelkezés megsértése, nincs oka rá, hogy jogszabálysértésre gyanakodjon,

Az ajánlati ár és a becsült érték közötti eltérés mértéke nem olyan körülmény, amely önmagában megalapozná az ellenőrző hatóságok bevonásának szükségességét.

Egy támogatásból megvalósuló beruházás esetén több nyilvános, bárki számára ingyenesen hozzáférhető információ elérhető, tekintettel arra, hogy mind a Támogató, mind a Kedvezményezett köteles az egyes pályázati konstrukciók, illetve a nyertes pályázatok adatait nyilvánosságra hozni. A nyilvános adatokból, minden esetben meghatározható az egyes beruházási elemekre rendelkezésre álló összeg.

A pályázati felhívás minden esetben tartalmazza az egyes projekt keretében elszámolható költségtípust és az adott költségtípusra elszámolható költség százalékos arányát (<https://www.palyazat.gov.hu/programok/szechenyi-2020/top>). A támogató minden esetben közzétette az adott projekt részletes leírását, annak teljes összköltségét is (<https://www.palyazat.gov.hu/eredmenyek/tamogatott-projektek>).

Már e két nyilvánosan elérhető dokumentum alapján bárki számára megismerhető volt a pályázat keretében megvalósítani tervezett építési beruházás értéke.

Mindezek mellett a támogatott szervezet köteles közzétenni a projekt adatait, amit Ajánlatkérő minden pályázat vonatkozásában teljesít (<https://www.nyirmeggyes.hu/energetikai.php>).

Mindezek mellett a támogatott szervezet köteles közzétenni a projekt adatait, amit az ajánlatkérő minden pályázat vonatkozásában teljesít (<https://www.szamosangyalos.hu>). Az önkormányzat költségvetése szintén megismerhető volt a Nemzeti Jogszabálytárban, amely szintén tartalmazta a beruházás pontos értékét.

A Kbt. 36. § (2) bekezdésében rögzített „alapos okkal feltételezi” fordulat már csak a fentebb rögzített nyilvános információk alapján sem merülhetett fel az ajánlatkérőben. Ráadásul a jogorvoslat tárgyává tett eljárás a Kbt. 115. §-a szerint közbeszerzési eljárás volt, így a kezdeményező által hivatkozott a „versenyt megakadályozó, korlátozó vagy azt torzító magatartás”, mint a Kbt. 2. § (1) bek. szerinti alapvető sérelem az eljárásfajta jellegéből adódóan nem áll fenn, hiszen a Kbt. az ajánlatkérőnek lehetővé teszi, hogy a közvetlen felhívással maga döntsön az eljárásban részt vevő ajánlattevők személyéről.

15. A Döntőbizottság felhívására tett nyilatkozatában válaszként előadta, a Széchenyi 2020 folyamatos fejlesztés alatt van, jelenleg itt elérhetőek a korábbi pályázatok:

<https://www.palyazat.gov.hu/eredmenyek/tamogatott-projektek>,

ezen belül a nyírcsaholyi energetikai fejlesztés internet-címe:

<https://www.palyazat.gov.hu/eredmenyek/tamogatott-projektek/731540201>

A támogatási összeg alapján levonva a vonatkozó pályázati felhívásban közzétett maximalizált járulékos költségeket (9,5%), valamint a megvalósítás egyéb szakértői költségeit, az igénybe vett egyéb szolgáltatások költségeit (pl. hatósági díj, üzembe helyezés kiadásai, cca. 2 - 2,5 % mértékkel), összesen 11,5 - 12 % levonással kalkulálható az építés bekerülés költsége, amely mindenki számára kalkulálható a pályázati kiírás alapján:

Támogatás összege 44 356 749 Ft * 0,88 ~ bruttó 39.034.000 Ft, nettó 30.735.000 Ft

Az eljárás megindítása óta (2019.) az önkormányzat honlapjának elérése változott (korábbi honlap archív formátumban érhető el (<https://web.archive.org/web/20231130195451/http://www.nyircsaholy.hu/>) korlátozott tartalommal.

16. A Képviselő-testület határozatai (az Önkormányzat SZMSZ-e szerint is) a Művelődési ház könyvtárában és a Polgármesteri Hivatalban jelenleg is elérhetőek (észrevételéhez mellékleteként is csatolta). A 28/2019. (V.24.) KT határozattal elfogadott közbeszerzési

tervben a jogorvoslat tárgyává tett eljárás is szerepel, megjelölve annak becsült értékét is. A közbeszerzési terv nyilvános, bárki számára hozzáférhető információként az ajánlatkérő honlapjára feltöltésre került. Ebből fakadóan a Kbt. 36. § (2) bekezdésében rögzített „alapos okkal feltételezi” fordulat már csak a fentebb rögzített nyilvános információk alapján sem merülhetett fel az ajánlatkérőben.

Bár a nyertes ajánlattevő a becsült értékhez – és a rendelkezésre álló anyagi fedezethez – képest nem számottevő különbségű összeggel ajánlatot adott, a nyertes ajánlattevő ajánlatának érvénytelenné nyilvánítása, valamint ebből fakadóan az eljárás eredménytelensége minden bizonnyal a projekt cél megvalósulását vonta volna maga után, így a közpénzek hatékony felhasználásával ellentétes lett volna az ajánlat érvénytelenné nyilvánítása.

17. A jogsértést egy versenyt sértő helyzet lehetőségére alapítani nem lehet, a becsült értékhez közel eső egyösszegű ajánlati ár – a tervezői és az ajánlati költségvetési tételek egyezősége hiányában – önmagában tényleges, már bekövetkezett jogszabálysértést nem bizonyít, ebből olyan következtetést levonni, hogy ez a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozná, nem lehet. (Tptv. 11. §)

Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kf.III.37.522/2019/10. számú ítélete szerint az alapos gyanú fennállásához az szükséges, hogy az ajánlatkérő a rendelkezésre álló dokumentumokra, bizonyítékokra tekintettel, alappal gondolhasson arra, hogy a konkrét esetben megvalósulhatott a jogsértés.

A közbeszerzési verseny tisztaságát érintő korrupciós kockázatokkal és kartellmegállapodásokkal kapcsolatos a Közbeszerzési Hatóság és a GVH közös szakmai iránymutatása szerint „Az egyszerű gyanú fennállásához az szükséges, hogy az ajánlatkérő a rendelkezésre álló dokumentumokra, bizonyítékokra tekintettel, alappal gondolhasson arra, hogy a konkrét esetben megvalósulhatott a jogsértés. Az egyszerű gyanúhoz nem elegendő a kartellezés elméleti lehetősége, az ajánlatkérőnek konkrét közbeszerzési dokumentumok alapján kell tudni meghatározni, hogy miben áll az ajánlattevők tiltott megállapodása vagy összehangolt magatartása. Egyszerű gyanúra adhat okot, ha az ajánlatkérő azt észleli, hogy az ajánlattevő hiánypótlást nem teljesít, holott az eljárásban mindvégig teljesítette a Kbt.-beli kötelezettségeit. Szintén gyanús, ha két ajánlat tartalma az ajánlati felhívás és dokumentáció követelményeit meghaladó mértékben azonos vagy hasonló. Gyanús továbbá, ha egyes ajánlattevők váratlanul visszavonják az ajánlatukat, vagy a nyertes ajánlattevő rendszeresen alkalmazza alvállalkozóként a vesztes ajánlattevőt.”

Ebből következik, hogy önmagukban egyes szembeutó egyezőségek még nem feltétlenül szolgálhatnak jogsértés megállapításának alapjául, különösen abban az esetben, ha önmagában szinte megegyezik a becsült érték és az egyösszegű ajánlati ár, de a tételek árazása már különböző. Ebből az is következik például, hogy ha önmagában szinte megegyezik a becsült érték és az egyösszegű ajánlati ár, de a tételek árazása már különböző, akkor nem róható fel az ajánlatkérőnek a jogsértés, vagyis az, hogy ajánlatkérő elmulasztotta a szükséges intézkedések megtételét.

18. A Kúria Kf.40222/2020/7. számú döntése alapján megállapítható, hogy a tervezői költségvetési és a nyertes ajánlattevői árazott költségvetési tételek bármely egyezősége nélkül verseny tisztasága sérelmét eredményező egyéb körülmény hiányában – kizárólag az egyösszegű ajánlati ár és a becsült érték közelsége és csak minimális eltérése okán – jogsértés nem, állapítható meg.

Az ajánlatkérő a Kbt. 28. § (1) bekezdése alapján járt el, mely szerint ugyanis köteles a becsült érték meghatározása céljából külön vizsgálatot végezni és annak eredményét dokumentálni. A vizsgálat során az ajánlatkérő objektív – Kbt. 28. § (2) bek. által meghatározott - alapú módszert alkalmazott. Az ajánlatkérőnek magának kell meghatároznia a

beszerzési igényét, és ez alapján kell elkezdenie a közbeszerzési eljárás előkészítését, becsült érték meghatározását, közbeszerzési dokumentumok összeállítását. A Gazdasági Versenyhivatal iránymutatása alapján annak nincs jogszabályi akadálya, hogy az ajánlatkérő feltérképezze a piacot, sőt ez kifejezetten elvárt magatartás az ajánlatkérő részéről. Ezáltal az ajánlatkérő a piaci ismereteit jól és szakszerűen használta fel a közbeszerzési eljárás során, így az ajánlatkérőben fel sem merült a verseny tisztaságának megsértése vagy a verseny korlátozásának lehetősége, éppen ezért a Kbt. 36. § (2) bekezdésének való alkalmazása irreleváns lett volna.

A kezdeményező álláspontja szerint, amennyiben egy ajánlattevő a becsült értékkel megegyező vagy attól elhanyagolható mértékben eltérő összegű ajánlatot tesz, az ajánlatkérő köteles ennek körülményeit kivizsgálni, és a Kbt.-ben szabályozott bírálati cselekmények alkalmazásával felhívni az ajánlattevőt a vitathatatlanul szembetűnő azonosság okának tisztázására.

A kezdeményezésből nem derül ki, hogy a kezdeményező milyen eljárási cselekmény keretében várta volna el a tisztázást, mivel az egyedül alkalmasnak látszó eljárási cselekmény a Kbt. 71. §-a szerint felvilágosítás kérés lehetne.

A Kbt. 71. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő és részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől felvilágosítást kérni.

Tehát a felvilágosítás kérés jogintézménye csak akkor alkalmazható, ha az ajánlatban nem egyértelmű kijelentés, vagy nyilatkozat, vagy igazolás található, illetve, ha ezek tartalma nem egyértelmű, a dokumentumok között ellentmondás fedezhető fel.

19. Az ajánlat azonban teljes volt, az ajánlatban szereplő dokumentumokban, beleértve a költségvetést is, nem egyértelmű, illetve egymással ellentétes dokumentumok, ellentétes dokumentumi tartalmak nem voltak, így a Kbt. 71. § szerinti felvilágosítás kérésnek nem volt jogi, eljárásjogi alapja.

A felvilágosítás tartalma sem lenne/lett volna egyértelmű, hiszen fogalmilag kizárt annak dokumentálása, hogy valaki valamit nem követett el, vagy valaki valamivel nem rendelkezett. Dokumentumokkal alátámasztani legfeljebb ennek az ellenkezőjét lehetne.

A fentiek okán az ajánlatkérőben még a gyanúja sem merült fel a verseny tisztasága sérelmének, illetve Tpv. 11. §-ának vagy az EUMSZ 101. cikkének a megsértésének, így az ajánlatkérő a Kbt. 36. § (2) bekezdésében foglaltakat sem sérthette meg.

Az ajánlatkérőnek nem volt mit bejelenteni a Gazdasági Versenyhivatalnak, mivel a közbeszerzési eljárás során semmilyen jogsértés nem történt.

Az ajánlati árak tekintetében nem volt megállapítható semmilyen jogsértésre, összejátszásra, a gazdasági verseny korlátozására utaló cselekmény az ajánlattevők részéről. Ennélfogva semmilyen jel nem utalt a Tpv. 11. §-ának vagy az EUMSZ 101. cikkének a megsértésére, tehát további vizsgálatra a költségvetések, ajánlatok esetében nem volt szükség, sem az említett rendelkezések, sem pedig a verseny tisztaságának törvényi alapelv nem került megsértésre.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

20. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a tárgybani közbeszerzési eljárásra a közbeszerzési eljárás megindításakor hatályban lévő Kbt. rendelkezéseit, a jogorvoslati eljárásra a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos rendelkezéseket kellett alkalmaznia.

21. A Döntőbizottság – tekintettel az ajánlatkérő elkésztési kifogására – elsődlegesen megvizsgálta, hogy a kérelem elbírálásának van-e eljárásjogi akadálya.

22. A Döntőbizottság döntését az alábbi jogszabályi rendelkezésekre alapította.

A Kbt. 152. § (1) bekezdés a) pontja szerint:

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból indított eljárását a következő szervezetek vagy személyek kezdeményezhetik, ha a feladatkörük ellátása során a közbeszerzésekről szóló törvénybe, illetve a közbeszerzésekről szóló törvény felhatalmazása alapján alkotott rendeletbe ütköző magatartás vagy mulasztás jut tudomásukra:

a) a Közbeszerzési Hatóság elnöke;

A Kbt. 152. § (2) bekezdése szerint:

(2) A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását az (1) bekezdés szerinti szervezet vagy személy

a) legkésőbb a jogsértés megtörténtétől számított három éven belül,

b) közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén az a) ponttól eltérően a szerződés megkötésének időpontjától, vagy ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől számított legfeljebb öt éven belül, vagy

c) támogatásból megvalósuló beszerzés esetén az a) és b) ponttól eltérően az adott támogatás folyósítására és felhasználására vonatkozó jogszabályban előírt iratmegőrzési kötelezettség időtartamán belül, de legalább a jogsértés megtörténtétől számított öt éven belül kezdeményezheti.

23. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a kezdeményezés azért elkésztett, mert a kezdeményezés – a Kbt. 152. § (2) bekezdés c) pontja szerinti – a jogorvoslat kezdeményezésére nyitva álló objektív határidő (a jogsértés megtörténtétől számított 5 év) után került előterjesztésre. A kezdeményezés maga rögzítette a jogsértés időpontját, ami 2019. május 6. napja. A kezdeményezést 2024. szeptember 12. napján nyújtották be, amely 5 év 4 hónap és 6 napos időtartamot jelent, azaz a kezdeményezés az 5 éves határidőn túl került benyújtásra.

24. A Döntőbizottság rámutat, hogy az ajánlatkérő által hivatkozott szabályozás szerint a kezdeményezés benyújtására – a támogatásból megvalósuló beszerzés esetén – az adott támogatás folyósítására és felhasználására vonatkozó jogszabályban előírt iratmegőrzési kötelezettség időtartamán belül, de legalább a jogsértés megtörténtétől számított 5 éven belül van lehetőség. A kezdeményezést tehát a jogsértéstől számított 5 éven túl is elő lehet terjeszteni, ha maga az iratmegőrzési kötelezettség határideje ezen túlnyúlik.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a tárgyi közbeszerzési eljárás forrása a TOP-3.2.1.-15-SB1-2016-00116. számú, 100%-os intenzitású támogatási projekt. Az ajánlatkérő (2024. május 23. napján kelt) nyilatkozata szerint a támogatással összefüggő iratmegőrzési időszak vége 2029. január 29. napja.

A fentiek alapján kétségtelenül megállapítható, hogy a 2024. szeptember 12. napján kelt, és 2024. szeptember 13. napján – a Kbt. 152. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kezdeményező által – benyújtott jogorvoslati kezdeményezésre a törvényes határidőn belül került sor. A kezdeményezés ezért nem elkésztett, így érdemi elbírálásának eljárásjogi akadálya nincs.

25. A kezdeményezés első eleme alapján a Döntőbizottságnak abban a kérdésben kellett döntenie, hogy az ajánlatkérőnek kellett-e alkalmaznia a Kbt. 36. § (2) bekezdését, figyelemmel a Kbt. 2. § (1) bekezdésében foglalt alapelvi rendelkezésre is.

26. A Döntőbizottság döntését az alábbi jogszabályokra alapozta:

A Kbt. 2. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.”

A Kbt. 36. § (2) bekezdése szerint:

„(2) Amennyiben az ajánlatkérő az adott közbeszerzési eljárás során a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 11. §-a, vagy az EUMSZ 101. cikke szerinti rendelkezések nyilvánvaló megsértését észleli vagy azt alapos okkal feltételezi, köteles azt – a Tpv. bejelentésre vagy panaszra vonatkozó szabályai szerint – jelezni a Gazdasági Versenyhivatalnak.”

A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 11. §-a szerint

„(1) Tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások egyesülési jog alapján létrejött szervezetének, köztestületének, egyesülésének és más hasonló szervezetének (a továbbiakban együtt: vállalkozások társulása) a döntése (a továbbiakban együtt: megállapodás), amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. Nem minősül ilyennek a megállapodás, ha egymástól nem független vállalkozások között jön létre.

(2) Ez a tilalom vonatkozik különösen:

a) a vételi vagy az eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározására;

b) az előállítás, a forgalmazás, a műszaki fejlesztés vagy a befektetés korlátozására vagy ellenőrzés alatt tartására;

c) a beszerzési források felosztására, illetve a közülük való választás lehetőségének korlátozására, valamint az üzletfelek meghatározott körének valamely áru beszerzéséből történő kizárására;

d) a piac felosztására, az értékesítésből történő kizárásra, az értékesítési lehetőségek közötti választás korlátozására;

e)

f) a piacra lépés akadályozására;

g) arra az esetre, ha azonos értékű vagy jellegű ügyletek tekintetében az üzletfeleket megkülönböztetik, ideértve olyan árak, fizetési határidők, megkülönböztető eladási vagy vételi feltételek vagy módszerek alkalmazását, amelyek egyes üzletfeleknek hátrányt okoznak a versenyben;

h) a szerződéskötés olyan kötelezettségek vállalásától történő függővé tételére, amelyek természetüknél fogva, illetve a szokásos szerződési gyakorlatra figyelemmel nem tartoznak a szerződés tárgyához.

(3) Azokat a jogkövetkezményeket, amelyeket e törvény az (1) bekezdésben meghatározott tilalom megszegéséhez fűz, együttesen kell alkalmazni a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényben (a továbbiakban: Ptk.) a jogszabályba ütköző szerződésre előírt jogkövetkezményekkel.”

AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS (2010/C 83/01 - EUMSZ) 101. cikk (az EKSz. korábbi 81. cikke) szerint:

„(1) A belső piaccal összeegyeztethetetlen és tilos minden olyan vállalkozások közötti megállapodás, vállalkozások társulásai által hozott döntés és összehangolt magatartás, amely hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre, és amelynek célja vagy hatása a belső piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása, így különösen:

a) a beszerzési vagy eladási árak, illetve bármely egyéb üzleti feltétel közvetlen vagy közvetett rögzítése;

b) a termelés, az értékesítés, a műszaki fejlesztés vagy a befektetés korlátozása vagy ellenőrzése;

c) a piacok vagy a beszerzési források felosztása;

d) egyenértékű ügyletek esetén eltérő feltételek alkalmazása az üzletfelekkel szemben, ami által azok hátrányos versenyhelyzetbe kerülnek;

e) a szerződések megkötésének függővé tétele olyan kiegészítő kötelezettségeknek a másik fél részéről történő vállalásától, amelyek sem természetüknél fogva, sem a kereskedelmi szokások szerint nem tartoznak a szerződés tárgyához.

(2) Az e cikk alapján tiltott megállapodás vagy döntés semmis.

(3) Az (1) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazásától azonban el lehet tekinteni az olyan esetekben, amikor

- vállalkozások közötti megállapodás vagy megállapodások csoportja;

- vállalkozások társulásai által hozott döntés vagy döntések csoportja;

- összehangolt magatartás vagy összehangolt magatartások csoportja

hozzájárul az áruk termelésének vagy forgalmazásának javításához, illetve a műszaki vagy gazdasági fejlődés előmozdításához, ugyanakkor lehetővé teszi a fogyasztók méltányos részesedését a belőle eredő előnyből anélkül, hogy:

a) az érintett vállalkozásokra olyan korlátozásokat róna, amelyek e célok eléréséhez nem nélkülözhetetlenek;

b) lehetővé tenné ezeknek a vállalkozásoknak, hogy a kérdéses áruk jelentős része tekintetében megszüntessék a versenyt.”

27. A Kbt. 2. § (1) bekezdése szerint a közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát. A Kbt. szigorú követelményeket támaszt az ajánlatkérőkkel szemben a verseny tisztaságának biztosítására vonatkozó alapvető kötelezettségükhöz kapcsolódóan, egyben eszközöket is ad az ajánlatkérők kezébe annak érdekében, hogy hatékonyan fel tudjanak lépni a verseny tisztaságát megsértő ajánlattevőkkel, részvételre jelentkezőkkel szemben. Az alapvető követelménynek a részvételi feltételek olyan kialakítása felel meg, amely ösztönzi a versenyző ajánlattevők részvételét a közbeszerzési eljárásban. Az ajánlatkérő köteles jelezni a Gazdasági Versenyhivatal felé, ha az eljárás során versenykorlátozó megállapodást észlel vagy gyanít. Az ajánlatkérőknek a közbeszerzési eljárás során észlelt vagy alapos okkal feltételezett jogsértő magatartás értékelésével összefüggésben a Kbt. szabályaihoz igazodóan kell a vizsgálatot elvégezniük és a szükséges intézkedéseket megtenniük, döntéseket meghozniuk. Relevanciája lehet továbbá annak is, hogy az ajánlatok és mellékletei benyújtásával már előálltak-e azok a bizonyítékok, amelyekből a Kbt. 36. § (2) bekezdés első vagy második fordulata, közvetve a Tpv. 11. §-a szerinti törvényi tényállás megvalósulásának lehetőségére lehet következtetni, vagy annak hiányában az ajánlatkérő jogszerűen továbbfolytatott eljárása és az általa alkalmazott eszközök eredményeként álltak elő olyan bizonyítékok, amelyek a Kbt. 36. § (2) bekezdése szerinti versenyjogsértést vagy annak alapos feltételezését teszik lehetővé, hiszen nemcsak a

versenyjogsértők, hanem az ajánlatkérő ezzel összefüggő közbeszerzési jogi eljárási cselekményei is számon kérhetőek.

Az ajánlatkérő Kbt. 36. § (2) bekezdése szerinti értesítési kötelezettsége az első fordulat esetében egyértelmű bizonyítottság, megállapíthatóság esetén áll fenn. A második fordulat szerinti alapos gyanú fennállásához azonban az elégséges, hogy az ajánlatkérő a rendelkezésre álló információkra tekintettel, alappal gondolhasson arra, hogy az adott konkrét esetben megvalósulhatott jogsértés.

28. A Döntőbizottság megvizsgálta a közbeszerzési eljárásban, a kezdeményező előzetes eljárásában, és a jogorvoslati eljárásban rendelkezésre álló dokumentumokat és információkat, amelyek alapján az alábbi megállapításokat tette.

Az ajánlatkérő a közbeszerzés előkészítése körében – az egyes részek tekintetében – meghatározta a közbeszerzési eljárás becsült értékét. A becsült érték meghatározáshoz alkalmazott módszereként a tervezői költségbecslést alkalmazta. A tervezői költségbecslés alapján a becsült érték összegét (nettó) 30.730.402.-Ft-ban határozta meg a közbeszerzés egészére. Ezzel azonos összegben határozta meg a beszerzés rendelkezésre álló fedezetének összegét is.

A közbeszerzési eljárásban – valamennyi részben – egyetlen ajánlattevő (a GÉ-65 Mérnökiroda Tervező és Szolgáltató Kft.) tett ajánlatot. Az első részre 10.887.770.-Ft, a második részre 19.893.798.-Ft összegű ajánlatot tett. Az összesített ajánlati ára a két részre: 30.682.568-Ft volt.

A fentiek alapján tehát a nyertes ajánlattevő ajánlata mindössze 47.834.-Ft-tal tért el a közbeszerzési eljárás becsült értékének/rendekezésre álló fedezetének összegétől, azaz szinte egyezett (99,8%) az ajánlat és a becsült érték/fedezet összege.

29. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 36. § (2) bekezdésének alkalmazása alapvetően két esetkörre szorítkozik: egyrészt amikor az ajánlatkérőnek egyértelmű bizonyítéka van a versenyt megakadályozó, korlátozó vagy azt torzító, avagy az ilyen hatást kifejtő, illetve kifejtési képes ajánlattevői magatartásra, másrészt amikor ugyan ilyen konkrét bizonyítéka nincs, de alapos okkal felmerül ennek gyanúja. A törvény tehát már abban az esetben is megkívánja az illetékes hatóság megkeresését, értesítését, amikor az ajánlatkérő csak feltételezheti a versenyjogi szabályok esetleges sérelmét, még ha azt konkrétan alátámasztó bizonyítékokkal nem is rendelkezik. A törvény ugyanis nem várja el az ajánlatkérőtől a versenyjogi helyzet kivizsgálását, ellenben azt igen, hogy ennek érdekében a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervet (Gazdasági Versenyhivatal) megkeresse. Ez pedig adott esetben azt is jelentheti, hogy – bár alapos okkal volt feltételezhető az ajánlatkérő részéről a versenyjogi szabályok sérelme az adott közbeszerzési eljárásban – mégsem kerül sor végül ilyen megállapításra a versenyhatóság részéről. Mindezt azonban az ajánlatkérő nem mérlegelheti, törvényi kötelessége arra szorítkozik, hogy a versenyjogi vizsgálat lehetőségét megteremtse, azaz ne mulassza el a Kbt. 36. § (2) bekezdése szerinti megkeresést, ha annak megtétele indokolt.

30. Jelen ügyben a Döntőbizottság arra a megállapításra jutott, hogy a becsült érték összegével szinte teljesen megegyező összegű nyertes ajánlat ténye önmagában olyan körülményként lett volna értékelendő, amely felveti a versenyt megakadályozó, korlátozó vagy azt torzító magatartás lehetőségét, különös tekintettel a Kbt. 2. § (1) bekezdésében foglalt alapvető elvárás tükrében.

Az ajánlatkérő a becsült értékkel lényegében egyező ajánlati ár kapcsán megállapításokat nem tett, bírálata során nem vizsgálta annak kérdését, hogy az egyezés miatt alkalmaznia kell-e esetlegesen a Kbt. 36. § (2) bekezdését, figyelemmel a Kbt. 2. § (1) bekezdésben foglalt

alapelvi elvárás védelme érdekében is. A bírálati jegyzőkönyv szerint nyertes ajánlatként a GÉ-65 Mérnökiroda Tervező és Szolgáltató Kft. ajánlatát javasolta elfogadni is kihirdetni.

31. A Döntőbizottság nem tekintette a Kbt. 36. § (2) bekezdés szerinti kötelezettség teljesítése szempontjából mérvadónak azt az ajánlatkérői védekezést, hogy álláspontja szerint nem volt gyanús (és különben sem ütközik jogszabályba, hogy) a nyertes ajánlattevő ajánlata és a becsült érték közötti minimális volt az eltérés. Ahogy nem bírt relevanciával az a körülmény sem, hogy az ajánlattevő tisztában lehetett-e a fedezet mértékével, tekintettel arra, hogy a támogatás összege megismerhető volt nyilvános internetes oldalakon, így abból a becsült értékre a lehetséges ajánlattevők következtetni tudhattak.

E tekintetben az ajánlatkérő olyan körülményeket vetett fel, amelyek vizsgálatára végső soron akkor kerülhetett volna sor, és pedig az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező (versenyhivatali) hatóság eljárásában, ha az ajánlatkérő eleget tesz a Kbt. 36. § (2) bekezdésének.

A Döntőbizottság rögzíti továbbá, hogy nem fogott helyt az ajánlatkérő azon észrevétele sem, miszerint nem kellett alkalmaznia a Döntőbizottság által ekörben 2024 évben hozott határozatokban szereplő megállapításokat. A Kbt. érintett rendelkezései a tárgyi közbeszerzési eljárás lefolytatása és a hivatkozott döntőbizottsági határozatok megszületése között nem változtak. Az ajánlatkérőnek az eljárás lefolytatása során is a jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazása alapján kellett volna eljárnia.

32. A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel a kezdeményezésben foglaltak alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 2. § (1) bekezdésére figyelemmel, megsértette a Kbt. 36. § (2) bekezdését.

33. A Döntőbizottság mindezekre figyelemmel a jogorvoslati kezdeményezés körében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja szerint megállapította a jogsértés megtörténtét, és a Kbt. 165. § (3) bekezdése d) pontja és a (4) bekezdése alapján bírságot szabott ki.

34. A Kbt. 165. § (4) bekezdése szerint a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

a) a jogsértés súlyát,

b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,

c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,

d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,

e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,

f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat

figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

35. A Döntőbizottság a bírság kiszabását indokoltnak tartotta, mivel a közbeszerzési eljárásban biztosítani kell az ajánlatok minél szélesebb körű versenyét, amely elsősorban az ajánlatkérő felelősségi köre. Ezt a kötelezettségét sértette meg az ajánlatkérő eljárásával,

amely – az előírás törvényi céljára figyelemmel – súlyos jogsértésnek tekinthető. A Döntőbizottság a bírság mértékének megállapítása során ugyanakkor figyelembe vette a közbeszerzés tárgyát és relatív alacsony értékét.

A Döntőbizottság enyhítőleg figyelembe vette a jogsértés megtörténte óta eltelt hosszabb (mintegy 5 és félévnyi) időt is.

Figyelembe vette a Döntőbizottság, hogy a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre – közvetlen – hatása nem volt, de azt is, hogy a jogsértés már nem reparálható. Azonban méltányolta a dokumentálási kötelezettség utólagos teljesítését.

A Döntőbizottság a jogsértés kapcsán szándékosságra, valamint ismételt jogsértésre utaló körülményeket kifejezetten nem tárt fel.

A közbeszerzés forrása támogatás, ezért figyelembe vehető volt, hogy a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat.

A Döntőbizottság az eset összes körülményét számításba véve, a fenti szempontok kifejezett mérlegelését követően a rendelkező részben meghatározott mértékű bírságot szabta ki az ajánlatkérővel szemben.

36. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

37. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

38. Jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2024. november 20.

Dr. Hodnik Ákos sk.
a tanács elnöke

Söpkéz Gusztávné sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Jánosi Bálint sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Ajánlatkérő képviselője (kizárólag elektronikus úton)
2. Kezdeményező képviselője (kizárólag elektronikus úton)
3. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)
4. Nemzeti Fejlesztési Központ (kizárólag elektronikus úton)